

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobce: **Bc. M. Š.**, narozený X
bytem X

proti
žalovanému: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 6. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ve znění jejího doplnění domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 14. 6. 2024, č. j. X, jímž žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Územní správy sociálního zabezpečení pro hlavní město Prahu a Středočeský kraj, Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 16. 5. 2024 č. j. X, kterým bylo podle § 27 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“), rozhodnuto o nepřiznání výplaty nemocenského po po uplynutí podpůrní doby žalobce dnem 17. 5. 2024.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě nejprve nastínil skutkový stav a dosavadní průběh řízení. Uvedl, že od 4. 5. 2023 trvala jeho dočasná pracovní neschopnost. Zdůraznil, že žádost o výplatu nemocenské po uplynutí podpůrčí doby, tj. po 17. 5. 2024, podal počátkem dubna na doporučení svého ošetřujícího lékaře. V rámci správního řízení byl 13. 5. 2025 vypracován posudek o zdravotním stavu žalobce; podle posudkového lékaře byl jeho stav stabilizovaný. Následným správním rozhodnutím nebyla žalobci výplata nemocenské po uplynutí podpůrčí doby přiznána a jeho ošetřující lékař rozhodl o ukončení jeho dočasné pracovní neschopnosti, aniž by mu toto rozhodnutí oznámil. Žalobce poukazoval na to, že tomuto kroku nepředcházelo zlepšení jeho zdravotního stavu, což doložil lékařskou zprávou ze dne 31. 5. 2024.
3. Závěry posudku o zdravotním stavu ze dne 13. 5. 2024 žalobce označuje za nepřezkoumatelné, neboť z posudku není zřejmé, jakým způsobem posudkový lékař jednotlivé podklady vyhodnocoval. Cituje přitom jeden z podkladů, který měl posudkový lékař k dispozici – zprávu odborného lékaře v oboru neurologie ze dne 28. 3. 2024, dle které byla žalobcova prognóza spíše nepříznivá a nebylo namístě očekávat zlepšení stavu. Zde žalobce spatřuje rozpor mezi závěry posudku a jeho podklady.
4. Napadenému rozhodnutí pak žalobce vytýkal, že se nezabývalo prvostupňovým rozhodnutím č. j. LPS/2024/1885-TP-CSSZ ze dne 13. 5. 2024, zejména tím, že nevykazuje znaky rozhodnutí dle správního řádu (např. v něm chybí poučení).

Vyjádření žalované k žalobě

5. Žalovaná se nejprve vyjádřila k námitce ohledně ukončení žalobcovy dočasné pracovní neschopnosti. Uvedla, že ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebylo předmětem řízení, ve kterém bylo vydáno napadené rozhodnutí. Žalovaná obecně konstatovala, že rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti je ošetřující lékař povinen předat pojištěnci dle § 61 odst. 1 písm. d) zákona o nemocenském pojištění v den, kdy bylo rozhodnutí vydáno. Postup při nesouhlasu pojištěnce s rozhodnutím o ukončení dočasné pracovní neschopnosti upravuje § 49 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o specifických zdravotních službách“).
6. Žalovaná uvedla, že žalobcově žádosti o výplatu nemocenské po uplynutí základní podpůrčí doby dnem 17. 5. 2024 nebylo vyhověno z důvodu stabilizace žalobcova zdravotního stavu, neboť byl předpoklad nabytí pracovní schopnosti od 18. 5. 2024, a to i k jiné než dosavadní pojištěné činnosti. Vzhledem k tomu, že žalobcova dočasná pracovní neschopnost trvala dobu delší než 180 dní a po skončení tzv. ochranné lhůty byla jeho pracovní schopnost posuzována nejen s ohledem na pojištěnou činnost, tedy na konkrétní pracovní zařazení, které žalobce před svou dočasnou pracovní neschopností vykonával, ale i s ohledem na schopnost plnění povinnosti uchazeče o zaměstnání. Žalobcův stav byl v tomto smyslu posouzen místně příslušným lékařem I. instance. Ten vydal posudek, který byl v řízení podle § 27 zákona o nemocenském pojištění závazným stanoviskem ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu. Žalovaná dále uvedla, jaké požadavky zákon na závazná stanoviska klade a konstatovala, že lékařský posudek ze dne 13. 5. 2024 tyto požadavky naplnil.
7. Zdůraznila, že žalobce posudek ze dne 13. 5. 2025 zaměňuje za rozhodnutí správního orgánu a ohledně přezkoumatelnosti prvostupňového rozhodnutí se odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, konkrétně na poslední odstavec strany 2. Vysvětlila, proč

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v druhostupňovém řízení nebylo přistoupeno k posuzování žalobcova zdravotního stavu. V mezičase od podání žádosti do vydání napadeného rozhodnutí ztratil žalobce základní předpoklad pro přiznání výplaty nemocenské, kterým je dočasná pracovní neschopnost. Tu však žalobcův ošetřující lékař ukončil ke dni 17. 5. 2024. Pokud tedy skončila žalobcova pracovní neschopnost před uplynutím podpůrné doby, nebylo mu ani možné v souladu s § 23 zákona o nemocenském pojištění přiznat výplatu nemocenské po uplynutí podpůrné doby. Přezkoumání zdravotního stavu žalobce v odvolacím řízení nemohlo za této situace výsledek řízení zvrátit.

Replika žalobce

8. V replice žalobce uvedl, že o vyjádření a nedoporučení praktického lékaře MUDr. T. ze dne 19. 4. 2024 se dozvídá teprve na základě vyjádření žalované k žalobě. Je dle žalobce s podivem, že toto vyjádření praktického lékaře je vydáno dne 19. 4. 2024, tedy 3 dny po podání žádosti žalobce o prodloužení podpůrní doby, kterou podal po konzultaci právě se svým praktickým lékařem. Žalobce nerozumí tomu, proč nebyl již v dubnu informován o tomto vyjádření praktického lékaře a nebyl ani informován o ukončení dlouhodobé pracovní neschopnosti. Žalobce zdůraznil, že neprodloužením podpůrní doby a naopak náhlým ukončením dlouhodobé pracovní neschopnosti bez argumentace, proč byla ukončena, se dostal do finančních potíží, jelikož trh práce ve velké míře nerespektuje jeho pracovní omezení a hledat pracovní místo vyžaduje mnohem více času a úsilí než u zdravého jedince.

Posouzení věci soudem

9. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaná s rozhodnutím bez nařízení jednání výslovně souhlasila a žalobce nesdělil soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byl ve výzvě výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
10. Žaloba není důvodná.
11. Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti: Žalobce – v pracovní neschopnosti od 4. 5. 2023 – podal dne 6. 4. 2024 žádost o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrní doby dle § 27 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění. Zdravotní stav žalobce posoudil MUDr. R. K., lékař Institutu posuzování zdravotního stavu; ten v posudku ze dne 13. 5. 2024, č. j. LPS/2024/1885-TP_CSSZ, konstatoval, že žalobcův zdravotní stav je stabilizovaný a po uplynutí podpůrní doby je předpoklad nabytí pracovní schopnosti, a to i k jiné než posuzované zdravotní činnosti. Územní správa sociálního zabezpečení rozhodla dne 16. 5. 2024, že se žalobci nepřiznává výplata nemocenského po uplynutí podpůrní doby dne 17. 5. 2024. Žalobce podal dne 31. 5. 2024 proti tomuto rozhodnutí odvolání. Ke dni 17. 5. 2024 byla žalobci ošetřujícím lékařem MUDr. J. T. ukončena pracovní neschopnost, a to rozhodnutím o ukončení dočasné pracovní neschopnosti ze dne 15. 5. 2024.
12. Soud předně zdůrazňuje, že rozhodnutí praktického lékaře žalobce MUDr. T. ze dne 15. 5. 2024 o ukončení dočasné pracovní neschopnosti není předmětem tohoto soudního řízení, a soud se tak tímto rozhodnutím nemohl zabývat. Lze pak pouze obecně podotknout, že nesouhlasil-li žalobce s ukončením dočasné pracovní neschopnosti, měl možnost postupovat podle § 59 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění ve spojení s § 49 zákona o specifických zdravotních službách a podat návrh na přezkoumání rozhodnutí o ukončení

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

dočasné pracovní neschopnosti u ošetřujícího lékaře. To ovšem žalobce neučinil, což je skutečnost, která je pro posouzení celé věci rozhodná.

13. Soud k věci uvádí, že nemocenské je peněžitou dávkou poskytovanou v rámci systému nemocenského pojištění s cílem nahradit započitatelný příjem pojištěnce, jenž by uznán dočasně práce neschopným. Podle § 23 zákona o nemocenském pojištění má nárok na nemocenské pojištěnec, který byl uznán dočasně práce neschopným nebo kterému byla nařízena karanténa podle zvláštního právního předpisu, trvá-li dočasná pracovní neschopnost nebo nařízená karanténa déle než 14 kalendářních dnů. Obligatornost poskytování této dávky je omezena tzv. podpůrčí dobou, což je doba, po kterou má být dávka vyplácena a která v případě nemocenského začíná 15 kalendářním dnem trvání dočasné pracovní neschopnosti a končí dnem, jímž končí dočasná pracovní neschopnost, pokud nárok na nemocenské trvá až do tohoto dne; takto časově vymezená podpůrčí doba však trvá nejdéle 380 kalendářních dnů ode dne vzniku dočasné pracovní neschopnosti (nestanoví-li zákon jinak); viz § 26 zákona o nemocenském pojištění.
14. Po uplynutí uvedené maximální možné podpůrčí doby přestává být nárok na nemocenské obligatorní, ale jedná se již o nárok fakultativní, neboť daná dávka je vyplácena pouze na základě individuálního správního aktu – rozhodnutí vydávaného na žádost pojištěnce. Jinými slovy jde o nenárokové plnění, které je omezeno jen na určitou dobu uvedenou v rozhodnutí a vycházející z vyjádření posudkového lékaře orgánu nemocenského pojištění. Současně musí být splněna podmínka uvedená v § 27 zákona o nemocenském pojištění, podle které lze očekávat, že pojištěnec v krátké době, nejdéle však v době 350 kalendářních dnů od uplynutí podpůrčí doby stanovené podle § 26, nabude pracovní schopnost, a to i k jiné než dosavadní pojištěné činnosti; takto lze postupovat i opakovaně, přičemž při jednotlivém prodloužení výplaty nemocenského nesmí být doba tohoto prodloužení delší než 3 měsíce (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2020, č. j. 34 Ad 5/2018-33).
15. Výplata nemocenského po uplynutí podpůrčí doby tedy závisí na posouzení dočasné pracovní schopnosti pojištěnce a jeho pracovní schopnosti po uplynutí podpůrčí doby. Toto posouzení je součástí posouzení zdravotního stavu pojištěnce podle § 53 odst. 1 písm. b) zákona o nemocenském pojištění, což je otázkou odbornou (medicínskou) a rozhodující správní orgány si o ní nemohou učinit úsudek samy. Musí vycházet z posouzení zdravotního stavu provedeného lékařem orgánu nemocenského pojištění (viz rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 2. 6. 2016, č. j. 60 Ad 1/2016-65).
16. Žalovaná se zabývala odvoláním žalobce, který nesouhlasil s nepřiznáním výplaty nemocenského po uplynutí podpůrčí doby a zpochybňoval závěry posudku ze dne 13. 5. 2024. Ke dni podání odvolání však již byla žalobcova dočasná pracovní neschopnost ukončena rozhodnutím jeho ošetřujícího lékaře. Žalovaná proto v rámci posuzování důvodnosti odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí zkoumala, zda byly splněny zákonné podmínky pro nepřiznání výplaty nemocenského po uplynutí podpůrčí doby. Dospěla k závěru, že s ohledem na skutečnost, že ošetřující lékař ukončil dočasnou pracovní neschopnost ke dni 17. 5. 2024, již nebyl důvod přezkoumávat zdravotní stav žalobce, neboť chybělo splnění základní podmínky nároku na nemocenské, kterou stanoví § 23 zákona o nemocenském pojištění, tedy že pojištěnec (žalobce) byl uznán dočasně práce neschopným.
17. Soud v tomto postupu žalované neshledal závady. Žalovaná přezkoumávala výrok prvostupňového rozhodnutí, kterým nebyla výplata nemocenského po uplynutí podpůrčí doby dnem 17. 5. 2024 přiznána. Vzhledem ke skutečnosti, že ke dni 17. 5. 2024 došlo k

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

ukončení dočasné pracovní neschopnosti žalobce, nebyla naplněna zákonná podmínka pro přiznání výplaty nemocenského právě pro nesplnění podmínky stanovené v § 23 zákona o nemocenském pojištění. V tomto je rozhodnutí žalované plně v souladu se zákonem.

18. S ohledem na zjištěný skutkový stav proto nejsou námitky žalobce, v nichž nesouhlasil s nepřiznáním výplaty nemocenského po uplynutí podpůrní doby, důvodné. Stran námitky brojících proti lékařskému posudku ze dne 13. 5. 2024 soud konstatuje, že ztráta základní podmínky stanovené § 23 zákona o nemocenském pojištění na straně žalobce byla sama o sobě způsobilá být samostatným a výlučným důvodem pro zamítnutí odvolání. Bylo by pak zcela nadbytečné, aby si žalovaná pro účely odvolacího řízení vyžádala posudek o zdravotním stavu žalobce, což žalovaná v napadeném rozhodnutí srozumitelně vyložila.
19. Žalobce se mylí, jestliže uvádí, že lékařský posudek ze dne 13. 5. 2024 měl mít náležitosti rozhodnutí, zejména být jako rozhodnutí označen a obsahovat poučení. K jeho žalobní námitce soud konstatuje, že tento posudek byl jen podkladem pro prvostupňové rozhodnutí ze dne 16. 5. 2024. Posudek o zdravotním stavu žalobce ze dne 13. 5. 2024 není rozhodnutím správního orgánu, a nemohl být tudíž označen jako rozhodnutí, a nemusel tak ani obsahovat poučení o opravném prostředku. Tato námitka žalobce je proto nedůvodná.
20. Soud zdůrazňuje, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně pro rozhodnutí žalované. Námitky žalobce ve vztahu k nepřezkoumatelnosti a nepřesvědčivosti posudku ze dne 13. 5. 2024, který byl vypracován pro účely řízení před správním orgánem I. stupně, jsou za daného skutkového stavu zcela irelevantní, neboť rozhodující je, že žalobce nebyl ke dni 17. 5. 2024 dočasně neschopným práce z rozhodnutí praktického lékaře žalobce ze dne 15. 5. 2024. Bylo by tedy zcela nadbytečné, aby soud tyto námitky žalobce hodnotil, neboť by to nic nezměnilo na výsledku řízení, tedy že žalobci nenáleželo nemocenské po uplynutí podpůrní doby.
21. Pokud jde o tvrzení žalobce, která prvně uplatnil až v replice k vyjádření žalované, že se o vyjádření a nedoporučení praktického lékaře MUDr. T. ze dne 19. 4. 2024 dozvěděl teprve na základě vyjádření žalované k žalobě a že toto vyjádření praktického lékaře bylo vydáno dne 19. 4. 2024, tedy 3 dny po podání žádosti žalobce o prodloužení podpůrní doby, soud uvádí, že nejsou pravdivá. Předně je třeba zdůraznit, že o resumé praktického lékaře žalobce ze dne 19. 4. 2024 se žalovaná zmínila v odst. 1 na straně 3 napadeného rozhodnutí; tento odstavec z jejího rozhodnutí následně žalovaná převzala v rámci citace i do vyjádření k žalobě. Je tak zjevné, že se žalobce mohl o resumé jeho praktického lékaře ze dne 19. 4. 2024 mohl dozvědět již z obsahu napadeného rozhodnutí. Dále je třeba i upozornit na to, že žádost o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrní doby podal žalobce již 6. 4. 2024; nemůže tak být ani pravdivé tvrzení žalobce, že uvedenou žádost podal dne 16. 4. 2024, tedy 3 dny před vypracováním resumé, které žalobce označil jako vyjádření a nedoporučení praktického lékaře žalobce ze dne 19. 4. 2024.
22. Soud nijak nezpochybňuje skutečnost, že náhlým ukončením dlouhodobé pracovní neschopnosti bez argumentace, proč byla ukončena, se mohl dostat do finančních potíží, jelikož trh práce ve velké míře nerespektuje jeho pracovní omezení a hledat pracovní místo vyžaduje mnohem více času a úsilí než u zdravého jedince. Nicméně tyto žalobcem konstatované okolnosti nemají žádný vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť nebyly předmětem rozhodování správních orgánů v této věci.
23. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. rozsudku zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

24. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalované náklady řízení nad rámec její úřední činnosti nevznikly. Proto soud výrokem II. rozsudku vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 29. července 2025

Mgr. Ladislav Vaško v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.